

Діло

Виходить щодня рано

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто пост. ш. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 18-00
Піврічно 30-00
Річно 60-00

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці І автор,
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 5 ш. фр., Чехослова-
ччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бо-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.
Збірка адрес 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друківні: 29-24.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Спробуйте щастя

І складайте свої ошадности в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“
у Львові, вул. Руска ч. 20,

на премійну вкладкову книжечку, де крім відсотків можете виграти ще премію за ошадність у висоті від зол. 25—300, залежно від висоти місячних вкладок ошадности. Найнижча вкладка зол. 5.— місячно.

Звичайні і також премійні вкладки ошадности, складані місячно від 5 до 100 зол., на котрі ви-
льосовується щорічно премія по 25 до 300 зол.
приймає також пополудні
від год. 3. до год. 6 1/2.

Центральний Кооперативний Банк

у ЛЬВОВІ, РИНОК, ч. 10.
(власна камениця при вул. 3. Мая ч. 15)

Знижка життєвої екзистенції.

Львів, 18. травня 1931.

Знижка урядничих платень має вже за собою цілу історію і поки ця історія скінчиться, готова розростися у цілу епопею. Ми ніколи не захоплювалися польським урядом, апаратом, який у цілі Польщі не стоїть на дуже високому рівні, а в нас, на землях, які стали наче колоніями для урядовців із західної та центральної Польщі, відзначаються спеціальними рисами. До апарату минулого належить фахова освіта і довга фахова практика урядовців, як єдиний мірник його вартості і якості, поруч із такими — очевидно — прикметами, як безоглядна спра-ведливість, вищість понад особисті, симпатії і гурткові та партійні програми, національна то-лерантність, ввічливість, округлість і т. д. і т. д. Від коли привабливістю до воло-діння табору та більша або менша ревність у маніфестуванні приємних для влади почувань стала найкращим атестатом і найкращою „фахо-вою“ кваліфікацією — польський урядничий апарат став, ще рідше прехитом адо-рації збоку українського населення, та в не лише українського бо й з радів польського та жи-дівського громадянства не раз чути голоси різкої критики під адресою урядництва, якої відгуки відби-ваються об сторінки їхньої преси. Історія останніх виборів ще більше підірвала „симпатії“ ширших верств населення до урядництва. Окрему сторінку творить взагалі бюрократична система, вве-дена у відношення польської республіки від перших її днів існування і потім шораз більше розбувала, поруч із системою адміністративного централізму та відсутності від участі в правлі-нні громадських і громадянських чинників (звуження та бюрократизування самоуправи).

Все це речі відомі і все це безумовно відби-лося на байдужості громадянства супроти долі польського урядництва, яка зрештою була справ-ді незализна. Була — а від 5-ти тижнів стала ще менше завидною, ще менше блискучою. Вже й до того часу по польських набратках і в сати-ричних журналах блукали дотепи, що аж надто прозоро криє сміх слідами пробіскували, як ось — мовляв — „Недолові не вхлілі до всіх місячних парків і сади будуть висіти таблички з заборобою вступу державним урядовцям. — що-би охоронити дерева від обгортання їх з кори“ (точа, як сказано, мізерною, навіть голодую-ю екзистенцією державних урядовців мало хто зво-рушується (дарма, що жертвою тих загальних настроїв падали і наші земляки на державній службі), всетаки сам факт такої екзистенції не відлякає нікого сумнівом). І тому не мало сен-сачію для стало розпорядження ради міністрів 4 лип 10. квітня п. р. оперте на засадничому у-повноваженні від союму, що всім урядовцям знизуються платні ще на 15 проц., а то шляхом відібрання дотеперішнього довідкового додатку. Ми сподіваємося „аргументами“ до такої поста-новки навести теж — знижку цін у деталічній продажі, яка нібито стала вислідом спеціальної урядової акції.

Про причини такої засадничої ухвали сою-му ми вже в той час згадували. Коли міністр фінансів приходить перед парламент майже в останньому тижні перед кінем конституційного ретини бюджетових дебят і драматично заяв-ляє, що знижка урядничих платень дасть стіль-ки-то мільонів ошадности і є єдиною можливістю ретувати бюджет від неминуючого в кожному ін-шому випадку, дефіциту, кожний парламент на-віть залучався би та мало який голосував би

проти. Інша річ, що більшість парламентів ви-словила би передовсім недовіру такому міні-строві, але чейже від т. зв. „Безпартійного Бльо-ку“ не можна чогось подібного вимагати! Поль-ські селянські партії голосували за цим внеском (формально навіть оголошеним п. Вижиновським з „Хлопського Клубу“) на знак протесту проти хліборобської політики уряду, а всі українські посли — крім цього мотиву — ще з мотивів на-ведених на вступі цих уваг.

Зрештою, сам міністр фінансів застерігався, що скористав з того уповноваження шонайвище в осіні, залежно від вислідів живів. Тут варта за-гадати, що офіційний комунікат Економічного Комітету Ради Міністрів з 9. січня рішуче ви-словився проти якоїнебудь редукції платень з господарських оглядів (ще дужчий спадок кон-сумційної сили громадянства). Аж ось 10. квіт-ня одним коротким обійзником „зредуковано“ 15 проц. платні всім без розбору категорій уря-довців, не роблячи різниці між тими, які мали

300 зол. і тепер будуть брати 255 зол., і тими, на-ма 1000 зол. витратять зол. 150. Колиж додати, що нпр. народні вчителі витратили фактично окреме мешканцевий додаток. — деякі категорії урядов-ців беруть нині до 20 проц. менше платні, ніж брали два роки тому, в часах, коли ще не було тієї феноменальної „знижки цін“, але й були — взагалі трохи інші умовни життя!

Не дивно, що серед урядництва закипіло. Ки-пить уже 5 тижнів. Ось останньої неділі відбу-лося 4-тисячне бурявне віче урядовців у Варшаві. Відуть протести, погрози страйком, нарікання та — при цій нагоді — пригадки всіх гріхів го-сподарської політики уряду. Справа стала „пар-ексцеленція“ політичною, бо її підхопили — з ам-надто ясних причин — всі опозиційні групи.

І справа не є маловажною. Не в нею ані для урядовців, ані для уряду. Першим аніжено не платню, лише екзистенцію — нижче її мінімаль-них норм. А уряд опинився в обличчя боротьби з найвірнішим своїм союзником, найпевнішою своєю підпорою: урядничим апаратом. Від 10-ти днів у Варшаві радять і радять. Ці наради оку-тані тайною. Кажуть: радять, як вийти з тієї си-туації, чи може не краще взагалі повернутися на-зад 15 процентовий додаток? Спротив марш. Пла-судського посприяти розпорядок ради міністрів з 10. IV. на військових, ще дужче ускладнив справу, бо збільшив отічення урядовців та за-хитав калькуляцію міністра фінансів. У зв'яз-ку з цим, кажеться і про димісію п. Матушев-ського. В усякому разі теми для нарад і конфе-ренцій „рішачих чинників“ не бракло. Але й рі-шати щонебудь таке, щоби допомогло а ще дужче не пошкодило — не легко.

Неприємними є п'ятилітні роковини травне-вої побди.

НА СХІДНІ ТЕМИ.

„Чорний континент“.

Італійська експансія в Африці та конфлікт з арабським світом. — Занепокоєння у Парижі і Лондоні колоніальною політикою Муссоліні.

Тепер, коли увага цілого світу зайнята по-шукуванням методів боротьби з господарською кризою, у північній Африці, у т. зв. Триполітанії тихенько стався факт, який безперечно введо-ві відібється голосом луною у політичних колах і пресі суспільств з Італією і заінтересованих її політикою держав. Перші ознаки вже маємо у формі протесту, який арабська еліта в Пале-стині в порозумінню з кільканадцятьма шейхами арабських племен розіслала у справі італійських насильств в Триполітанії, головню при зайнятті оазису Куфра.

Перед кількома місяцями в Північній Афри-ці трапився випадок, який на думку єгипетської преси може поважно вплинути на рівновагу, у-сталену від довшого часу на „Чорному конти-ненті“.

Італійські військові колоніальні відділи, посуваючися на південь від середземно-морсько-го побережжя Триполісу, зайняли оазу Куфра в Лівії. В Італії прийнято цю вістку з захоплен-ням і деякі італійські часописи при цій нагоді оголосили, що це початок дальшої колоніаль-ної пенетрації Італії в середину Судану. Тепер одиноким італійською колонією в північній частині Африки є Триполітанія, здобута недовго до світової війни (1912 р.) від Туреччини. Іта-лійське панування в цій колонії впродовж ча-су від 1912 до 1928 р. відбувалося тільки на 150—200 кілометрах прибережної смуги, реш-таж країни, заселеної войовничим арабським племенем релігійної секти санусів, нічого собі не робила з італійського панування, яке було тільки номінальне. Завдяки цьому, кордони Три-політанії з Єгиптом, англійським і французьким Суданом не були точно окреслені.

Відний характер Триполітанії, як пустин-ної країни з рідко розселеними оазами, ампушував Італію стати на шлях дальшої територіальної експансії в пошукуваннях кращих теренів. По-ширювати свої володіння в напрямках середзем-но-морського побережжя було неможливо, — те-рен ці, як найбільше доступні та цінні, були

докладно поділені поміж європейськими держа-вами. Лишалася пенетрація в середину країни — невзначай тяжка боротьба за посідання пустин-ної Триполітанії (власиво Лівії).

З приходом до влади Муссоліні, цей остан-ній рішуче взявся за опанування Триполітанії, якої проте, не вважаючи на криваві походи іта-лійських військ, не пастало опанувати. Аж ось з несподіваним наслідком конфлікт, енергії та страт у людях фашистської Італії вдалося досягнути першу фазу своєї північно-африканської ек-спансії. Опановано оазу Куфра, — першу більш вартісну територіальну і стратегічну (звичайно по-ва найбільшої смуги, яку італійці мають від 1912 р.) одиницю.

Оаза Куфра по правді не є однією оазою, ли-ше це великий комплекс оаз, що починається на південь (1000 км.) від порту Бен Газі в Ні-реваллі, (східній частині Триполітанії) та тяг-неться на просторі 200 км. ширини в довжину. Відділена на 600 км. від найближчої заселеної місцевості в північній Триполітанії (Андзія) і майже стількиж від найближчої оазису Сіва в за-хідному Єгипті, ця місцевість є чудовим дук-том караванних шляхів з Триполітанії до фран-цузького і англійського Судану, як також з Є-гипту до озера Чад.

Положена глибоко в лівійській пустині, за-селена воюючими бедуїнами, оаза Куфра за-взято боронилася перед всіма італійськими екс-педіціями, маючи опору в гористому терені і врожайній багатій землі, через яку перепливає велика річка Ваді ель Фаріт.

Захоплення оаз Куфра заневило італі-йцям реальну владу над Триполітанією. — Італія має лівійський район та головню важний стра-тегічний пункт, який забезпечує контроль над поважною частиною караванного руху поміж Єгиптом, англійським Суданом і французькою Лівією, англійським Суданом і міжна-рівниковою Африкою. Має цей успіх і міжна-рівниковою Африкою, тим більше, коли згадаємо, що комплекс оаз Куфра є близько кордонів фран-цузьких і англійських африканських колоній.

Український виклад у берлінському радіо.

Виклад д-ра Олександра Шенчукевича. — Відгук серед слухачів.

15-го травня вчором відбувся в берлінському радіо інтересний виклад українського лікаря й рибаря, д-ра Олександра Шенчукевича, про його враження й переживання на Гуцульщині. Виклад д. Ш. був добре виголошений та гарною німецькою мовою і причинився безперечно до популяризації українського імені, подібно як і попередній виклад д. Ш.-а, що зробив дуже гарне враження і привів представителів цілу низку інтересних листів і запитів від наймолодшої німецької, а навіть української згерманізованої генерації (виклад був м. ін. призначений для молоді). Щоб показати, який цінний відгук мав цей перший виклад д. Шенчукевича, подаю нашим читачам болять кілька уривків із багатьох листів, адресованих до центр. радіоної дирекції в Берліні та до самого п. Ш.-а.

„Дорогий Пане Олександр! Я сама маленька українка. Я і мої німецькі приятельки хотіли б дуже радо довідатися більше про гарні анімації та обряди мого народу, от нпр. про Великдень. Різдво й весілля. Також хотіли б ми знати чому українці в такому вражаючому краю, як Буковина, такі бідні. Наші німецькі приятельки хотіли б теж знати більше про наших Січових Стрільців, тай загалом уже тепер тішимося найближчим викладом про Буковину та Гуцульщину“.

В. Г. з Потодаму слухав теж викладу з інтересом, хоч йому тільки 13-ий рік:

„Мене дуже цікавить Ваш край та Ваш великий парі. Може скажете нам коли більше про те, як йому поводитися тепер після війни і як тепер там виглядає“.

Із Швайцарії відгукнулася теж землячка, яку поспіхом втілює виклад про Україну. Г. В. а Вуль була дуже задоволена викладом про Буковину під час війни. Тепер вона хотіла б враз з товаришами довідатися про шкільні справи на Буковині.

А. В. із Зарбікен теж дуже маленька дитина, але дуже зацікавилася „великим козацьким народом і гарними українськими народними звичаями“, про які їй врештою оповідав вчорамі п. Шенчукевич, що під час війни був у Галичині та на Буковині і до сьогодні не забуває, який то „гарний та ширший той український парі“.

А. Ф. з Гіршбергу-Кунигсдорфу зачала шість років тому, але дуже сподобала собі виклад про українську Буковину. Що було їй ще неясне, те пояснив їй батько. Все у викладі було для неї так нове, гарне й цікаве, що вона вже нетерпеливо на другий запланований виклад про Гуцульщину.

Таких, пераз дуже довгих листів із захопленням Україною і її народом надійшло аж 87. Наглядний та гарний успіх, за який треба бути вдячним шан. представителю.

З. Кузеля.

Складайте жертви на оселю українських робітників пера в Ямні!

Куди вони прямують?

Радянський дампінг і на фронті молочарських продуктів.

У місячнику „Кооперативне Молочарство“, органі Краєвого Молочарського Союзу „Масло-союз“ за травень п. р. знаходимо цікаву статтю п. н. „Перспективи масляного ринку в надходячій сезоні“. Автором статті є п. В. Монін з Берліна. Застановляючись над невідданими перспективами масляного ринку в надходячій сезоні, він старається вжити і причини такого явища. Вони, на думку автора між іншим такі:

„Загальне насичення масляного ринку, а в зв'язку з ним і знижка цін — наступила би була ще в попередніх роках, якщо Союз Радянських Республік не зменшив би свого експорту з 1-200 тисяч бочок (перед війною) на 400—500 тисяч бочок тепер, то є на 700—800 тисяч сотнарів менше. Це рівняється майже повільному експорту масла з прибалтійських країн (Польщі). Як бачимо, рівновага на масляному ринку держалася тільки наслідком зменшення експорту з СРСР.“

„Однак незначайне скрутне економічне положення в СРСР примушує вивозити в дуже великих кількостях навіть ці продукти, які є потрібні для внутрішнього вжитку. В таких

метинах, як ми знаємо, вивозиться дерево, збіжжя й інші продукти, котрі знову за границею продаються по дуже низьких цінах. Загально називається це дампінгом.“

„Тепер прийшла черга на сильний експорт масла з СРСР. В СРСР побудовано декілька фабрик маргарину, які будуть продукувати значну кількість маргарину для міських осередків. Крім цього осією закупили вже і далі будуть купувати в більших кількостях готову маргарину в Англії, Німеччині, Данії і т. п. Словом пануюча партія в СРСР, щоб виповнити свою „пятилітку“, постановила збільшити експорт масла, вводячи насильно споживання у себе маргарину, рослинного масла і т. п. Словом рішено збільшити експорт масла ці шкодою його споживання внутрі країю. Тепер пригляньмося, яке збільшення експорту може дати зменшення внутрішньої консумції в СРСР, беручи за підставу спожиття масла хоч би 120 мільйонів осіб населення.“

„Зменшення 1/8 фунта на мешканця в рік дасть наближенку 150.000 сотнарів; 1/4 фунта — 300.000 сотн.; 1/2 фунта — 600.000 сотн.; 1 фунт — 1.200.000 сотнарів.“

„З цього виходить, що через значне зменшення споживання масла в СРСР можуть зменшитися дуже великі кількості масла для експорту.“

„Наслідки цього відбилися би безперечно пекорисно на світовому ринку коштом скорочення пайку радянського населення, що перебуває під строгою диктатурою пролетаріату“.

„Радянські торговельні установи рішили перенести дампінг переловсім на англійському ринку і вже заявили в пресі, що кинуть на англійський ринок у надходячій сезоні на 300 тисяч бочок більше, ніж у минулому році. Задумують також збільшити експорт до Німеччини, але в меншій розмірі.“

„Продукуючим краям відомо, що збут масла в найбільшій будущині буде значно утруднений, тому вони вже тепер, згідно з нашими інформаціями, журяться дуже організовані свої складів і представляють на заграничних ринках. Рахувати на те, що цілу продукцію масла поміститься на краєві ринку, без надлишків і перешкод, тепер при такій ситуації дуже важко і тому однією рятунком є експіритися на заграничних консумційних ринках.“

„Головно молочарська кооперація мусить скріпити, згідно з цим свої організації збуту на заграничних світових ринках, щоб вийти ціло саме тепер, коли можна сподіватися сильних потрясень на світових ринках збуту масла“.

СКРІПИТИ ФРЕКВЕНЦІЮ нашої молоді в середніх школах є нашим обов'язком. Тому влаштуймо негайно безплатні підготовчі курси до гімназій, виділових шкіл та учительських семінарій! Засновуймо скрізь дешезі бурси — для бідних селянських дітей!

III. Зїзд

УКРАЇНСЬКИХ ПРИРОДНИКІВ, ЛІКАРІВ ТА ІНЖЕНІРІВ.

У днях 24. і 25. травня п. р. у Львові.

Дня 24 і 25. травня п. р. відбувся у Львові III Зїзд українських природників, лікарів та інженерів. У неділю 24. травня в год. 9-30 відбувся відкриття Зїзду в залі „Української Гесіди“ (Народній Дім) і перше спільне засідання всіх секцій. В неділю пополуноді і в понеділок передполузем відбуватимуться наради поодиноких секцій: природничої, лікарської та інженерської. В понеділок пополуноді: друге спільне засідання всіх секцій, де будуть зроблені підсумки праць поодиноких секцій і обговорені науково-організаційні справи.

Куратори Л. Ш. О. видала об'єднанку ч. 11. 5457/31 з дня 5. V. 1931 р. до всіх середніх наукових заведень з уповаженням для дирекцій дати професорам, що хочуть взяти участь у зїзді, потрібні відпустки.

Організаційний комітет Зїзду вислав уже запрошення з потрібною програмою на всі знамі йому адреси заінтересованих в цьому зїзді установ і поодиноких осіб. Якщо хто із заінтересованих запрошення не одержав, чи то заздалека не отримав або хибної адреси, чи з якої іншої причини, прохав би звернутися на адресу: д-р Юліан Кордук, Львів, вул. Чарнецького 24, I. пов.

Дивний приказ.

Конфіскація членських виказок тернопільського „Сокола“. — Не можна співати сокілського гимну!

Окружна команда поліції в Тернополі у порозумінні з Воєвдським Виділом публ. безпеки видала до своїх повітових команд поліції приказ відібрати від українських Соколів усі членські виказки та заборонити співати сокілський гимн. Нижче подаємо дослівний зміст постанови тернопільського повітового суду в цій справі.

„Sąd Grodzki, wydział V. w Tarnopolu dnia 5. IV. 1931. Lcz. Ko 195/33/2 Sąd Grodzki w Tarnopolu w sprawie prasowej, na wniosek Prokuratury Sądu Okręgowego w Tarnopolu z dnia 1. IV. 1931. Lcz. P. rp. 17/31. dnia 3. IV. 1931. postanawia: na zasadzie § 492 austr. p. k. zarządzić zniszczenie drukowanych legitymacji członkowskich Stowarzyszenia „Sokół“ w Tarnopolu, zawierających na trzeciej stronie ustęp p. t.: „Desiat zapowiedź ukraińskiego Sokola“, a na czwartej stronie pieśń p. t.: „Sokільський гимн“, oraz zakaz dalszego ich rozpowszechniania.“

Уzasadnienie: Powyższe postanowienie uzasadnia przepis § 9 ustawy prasowej z d. 17. XII. 1862 L. C. Dz. p. ex 1863.

Цєю справою займався тепер Сокіл-Батько у Львові

Ювиль С. Ф. Русової.

Свято в Українському Високому Педагогічному Інституті у Празі.

В Українському Високому Педагогічному Інституті ім. М. Драгоманова у Празі відбулося дня 7. травня п. р. прилюдне шкільне інститутське свято — урочиста ювілейна академія на пошану заслуженої української громадинки, професора того Інституту Софії Хведоровни Русової, з нагоди 75-их роковин її народни.

Свято це, задумане спершу як шкільне інститутське, набрало в дійсності широкого загально-громадського значення. Бо хоч повідомлення про це свято, як суто шкільне, вислане було тільки до місцевих українських вишніх шкіл та інших педагогічних інституцій і організацій, бажання взяти участь у ньому виявили разом з Педагогічним Інститутом і ширші кола української еміграції. Невеличкі сали Інституту були переповнені, а на адресу Інституту надійшли 23 привітання для Ювильки.

Академію відкрив ректор проф. д-р В. Гармашів. Вказавши в теплій промові, зверненій до Ювильки, на заслуги її, як громадинки, а передовсім як невтомонної робітниці на полі освіти й культури, педагога і професора Інституту, він сердечно вітав її від професури, адміністрації і всіх співробітників Інституту, а вкінці проголосив їй „славу“, підтриману всіма зібралими.

По промові ректора виголосив довший реферат проф. Л. Білецький, змалювавши, як упродовж цілого свого життя від ранньої молодості шанувала Ювильку невинною працювала видана їй неухильно на полі громадської й культурної діяльності.

По рефераті в привітальною промовою виступив представник студентства, голова Інститутської Академічної Громади п. С. Бичков.

Матеріальне положення „Рідної Школи“.

(Стаття надіслана.)

ський, при чому студентки піднесли Ювілятці етикетку квіток. А далі ректор прочитав надіслані привітання. І тільки привітання від дітей українського дитячого притулку в Подєбрадах, написане самими дітьми в піднесеному ними альбомі з фотографіями з життя притулку мило по дитячому прочитав сам „делегат“ Івасик з Подєбрад. Від Українського Жіночого Союзу в ЧСР піднесено квіти, а від Українського Педагог. Товариства — артистично виконачу адресу в українському стилі.

Привітання прийшли від: 1) Українського Академічного Союзу, що об'єднує всі українські високі школи в ЧСР і різні культурно-наукові організації; 2) Українського Університету в Празі; 3) Української Господ. Академії в Подєбрадах; 4) Української реформ. реальної гімназії у Ржевниціях; 5) Природн.-Математ. Т-ва при Педаг. Інституті; 6) Українського Жіночого Союзу в ЧСР; 7) Українського Педагог. Товариства; 8) Т-ва українських професорів вищих шкіл; 9) Української Учительської Спілки; 10) Українського Республ.-Демократичного Клубу; 11) Жіночої Націонал. Ради; 12) Спілки закінчених вис. школи в ЧСР; 13) Союзу українських інженерів; 14) Комітету українського дитячого притулку в Подєбрадах; 15) Допомогового Комітету при українській гімназії в Ржевниціях; 16) пластунів і пластунок української гімназії у Ржевниціях; 17) учениць гімназії; 18) О. Олеса; 19) групи бувших учнів Ювілятки — співробітників інтернату гімназії; 20) співробітників дитячого притулку в Подєбрадах; 21) дітей-вихованців притулку; 22) п-ва Шляхтичівки і 23) п-і Темешко, б. авідуючі притулку.

Шановна Ювілятка в довшій промові відповідала на привітання, скромно підкресливши, що коли вона — замолоду білоручка-п'яністка — стала народницею і віддала всі свої сили здібності на служення українському народові і культурі, то завдячує це не собі особисто, а тому високо ідейному й патріотичному оточенню Старої Української Громади, котре раз на все зробило її демократкою і гарячою українською патріоткою.

Присутні витали Ювілятку гучними оплесками, а хор Інституту урочисто проспівав „Многая літа“.

Свято Шевченка в Лодзі.

Лодзь, 15. травня 1931.

Веч. 9. травня ц. р. Скомненська зала ГМСА при вул. Пйотрківській 89 гарно вбрана. З правого боку на сцені стіл, накритий українським килимом, а на ньому в фарбах та розкішних рамках портрет Шевченка. Полтавський рушник над портретом — багато живих квітів на столі. По середині сцени великий тризуб, в українських (з Гупульщини) богатих рамках, золотом вишитий, на блакитній оксамиті, а навколо тризуба вишитий сріблом напис „Бережи славу і волю України“! Два великі національні прапори звисали над тризубом.

При вході на сцену п-і Ліницька припинала кожному національну стрічку та вручала програму зі вставленою карткою могили співця України. В 8. годині веч. інж. Дмитро Ліницький вступним словом відчинив Академію, познайомивши аудиторію зі значінням творчості Шевченка. Хор під його орудою проспівав потім „Заповіт“. З черги полковник Іван Нагнибіда прочитав палко святочний реферат. Реферат зробив на присутніх величезне враження. Після того хор виконав: „Чого мені тяжко“, кант. про Почаївську Богоматір, „Гуляли“, „Зазуля“ та „Ой поїхав Ревуха“.

В часі концерту Надія Байдаківна (8 літ). Тамара Сонішко (7 літ) та Ольга Сонішко (5 літ) гарно прочитали вірші з творів Шевченка. Молодий талановитий бандурист п. Клевчуцький, що прибув спеціально з Каліша, відіграв кілька історичних дум.

В 11. годині вечора гимном „Ще не вмерла“, що його відспівали всі присутні, закінчилося наше свято в далекій Лодзі. На святі були присутні як наддніпрянці, так і наддністрияни, разом більше як 250 осіб обох полів.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8 91-75—8 92-00, канадський долар 8 81-50—8 82-00, чеська корона 0 26-50—0 27-00, австрійський шілінг 1 25-00—1 25-50, румун. лей 0 05-00—0 05-50, французький франк 0 35-00—0 35-25, швейцарський франк 1 72-00—1 72-50, фунт стерлінгів 43-25-00—43-60-00, радянський червінець 0 00—0 00, німецька марка 2 12-45—2 12-55

Золото: 20 корон 36-70-00—36-70-00, 20 франків 35-50-00—36-50-00, 20 німецьких марок 42-00-00—42-40-00, 10 російських рублів 46-50-00—47-00-00.

Срібло: Австрійська корона 0 31-00—0 36-50, 3 австрійських корон 0 00-00—0 00-00, австрійський флорен 0 95-00—1 00-00, російський рубель 0 00-00—0 00-00, латвійка за пазбел 80-00—83-00.

Знаю наперед, що цю статтю прочитає небагато людей, бо сам наголовок її їм уже вистарчає. Та все таки у слідуючих рядках не хотіла завважати стереотипно до жертвенності, а бажано звернути увагу громадянства на справжню хвилю кризи, що її переходить сьогодні на рідношкільному полі наш нарід. На недавньому Загальному Зїзді „Рідної Школи“, не зважаючи на торжественний настрій з нагоди 50-ліття та не зважаючи на вдачу спробу п. Л. Ясінчука своїм погідним і змістовним рефератом викликати бадьоре враження — панувало все таки пригноблення серед делегатів: свідомість катастрофального положення останків нашого шкільництва, а ще гірше почування якогось безсилля негайно і гідно зарадити лихові. Головна Управа з довгами; Кружки ще гірше (хоч перегляду стану поодиноких кружків з фінансового боку на Зїзді не було). Учителство справедливо домагається управління свого вивінування (особливо по розв'язанні гімназій „Р. Шк.“ в Рогатині і Дрогобичі). Тільки відірвані голоси проектували зосередити фінанси „Р. Шк.“ у Львові на весь край, а наше селянство дало доказ і на цьому Загально-

му Зїзді, як дуже на серці лежить йому справа „Р. Шк.“

На Зїзді висловлено подяку Жертовданцям, завізвано Громадянство до збірки „Основного Фонду“ з нагоди 50-ліття. На внесок проф. М. Демчука з Перемишля „Заг. Зїзд“ звертається по поміч до української еміграції в Америці, зокрема до Обєднання, що останніми часами зібрало на краєві потреби великі суми (понад 24.000 доларів), з яких ще біля 20.000 доларів до краю не надіслано. З огляду на те, що з усіх краєвих установ та організацій ніхто не потребує так негайної і великої помічі, як „Р. Шк.“, кличемо Обєднання: Всі гроші на „Р. Школу“!

Але це все не вистарчає. Криза не може тривати довго. Не можемо бути на довше без своєї школи і свого виховання. Весь край подбає про те, щоби всюди, де тільки є українські діти, була й відповідна українська школа. Фонди найдуться в народі і мусять найтисся. Це будуть „останні гроші“, але їх видається на наційніше, а ним є „Рідна Школа“.

Евген Яворський,
делегат на Загальний Зїзд
„Рідної Школи“ з Яворова.

Зі сцени й естради.

Концерт бандуристів Місевича і Гонти.

Концерт двох відомих наших кобзарів-бандуристів Місевича і Гонти, що відбувся у п'ятницю 15. ц. м. в салі Лисенка, стягнув, на жаль, небагато публіки. Прикорм вражало, що всі перші місця світили пустками, так, що якби не молоді, то прийшлося би було концерт хіба відкликати.

Програма вечора складалася з трьох частин. У перших двох почули ми цілу низку історичних дум, пісень побутових, кант про Почаївську Богоматір, пісню до слів Р. Купчинського „Лети, моя думо“ і інші. В третій частині відспівали оба бандуристи в супроводі бандур цілу низку дрібніших веселих пісень, в яких густо розсіяні перли народного гумору; крім того відіграли кілька народних танків з найрізноманітніших земель Української Землі.

Концерт залишив по собі якнайкраще враження. Публіка витала ентузіастично обох виконавців і дякувала їм щиро за гарно проведений вечір.

І. Н.

РАДА ЛІГІ НАЦІЙ.

18. травня в год. 9.30 передпол. отворили сесію Ради Лігії Націй. Потім ішла дебата над австрійсько-німецьким протоколом у справі митної унії. Мін. Гендерсон домагався, щоби цю справу переслали трибуналові справедливості в Газі для заопіювання, чи така конвенція дається погодити з міжнародними зобов'язаннями Німеччини й Австрії. Бріан прилучився до Гендерсонового пропозиції та домагався, щоби Німеччина й Австрія здержали переговори в тій справі аж поки про неї не висловиться Гаський трибунал.

Мін. Курціос відповів, що його уряд розглянув положення під правним оглядом і мусить відперти всякі закиди. Після німецько-австрійського договору Австрія й далі буде самостійною господарською державою. Німецький уряд не має нічого проти того, щоби правну сторону справи предложити міжнародному трибуналові в Газі.

З ЕВРОПЕЙСЬКОЇ КОМІСІЇ.

Промова Літвінова.

18. травня пополудні на засіданні комітету студій над європейською унією промовляв комісар закордонних справ Літвінов. Він доказував, що справжнє джерело світової економічної кризи є в капіталістичній устрою. Критикував теперішнє положення в Європі. Наслідок кризи дається відчувати і в СРСР. Крім господарських причин є тут і політичні причини. Підвищення податків, постійне збільшення видатків на зброєння обтяжують європейські народи, а творення нових європейських союзів каже побоюватися, що Європа є перед новою війною.

ФРАНЦУСЬКІ ЛІТАКИ ОСІЛИ В НІМЕЧЧИНІ.

З Берліна повідомляють, що на лет. майдани Шайнфурт осіли 3 французькі мисливські літаки зі скорострілами. Старшин поліція відвезла до готелю, літаки запальбомували. Про подію повідомили французьку владу.

ОГРАБИЛИ УНІВ. ПРОФЕСОРІВ.

У Кракові при вул. Жигмонта Августа 5 два елегантні пани наняли дві кімнати нібито на дентистичне ателіє. Вони вїзвали сюди доцента університету гінекологів д-ра Келера нібито до хорої жінки. Потім присилували Келера, щоби написав листи до 3 лікарів професорів: Гляца, Зубжицького, Темпки, щоби прийшли до згаданого мешкання. Коли прийшов проф. Гляц,

присилували його написати листа до жінки, щоби принесла 4 тис. дол. Жінка принесла жадані гроші. Тут застала чоловіка. Йї бандити відібрали гроші й також придержали її. Потім замкнули всіх на ключ і заповіли, що ключ віднесуть на вул. Томи ч. 22. до наймички проф. Гляца. Коли бандити забралися, два професори висвободилися зі шнурів і зателефонували до поліції. Поліція обсадила дім, в якому живе проф. Гляц. Небаром прийшов тут один бандит. Колиж побачив поліцію, поранився 6 раз. кулями. Склалися так, що в шпиталі зоперував бандита проф. Гляц. При ньому найшли 4 тис. доларів. Він зізнав, що називається Тома Славінський, має 41 літ, є фризієром у Бересті н. Б. Два спільники втекли.

НОВИНКИ

— Українська робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, Коперника 16. П. пов. 2040 2—?

— Жіноча гімназія УПТ у Львові. Кураторія ЛШО на просьбу Головної Управи „Рідної Школи“ замінила жіночі гімназійні курси УПТ. на гімназію з новим шкільним роком (від 1. вересня 1931). Завважимо, що „Рідна Школа“ вже від трьох років безуспішно добивалося такого розпорядку і щойно тепер її заходи увінчалися успіхом.

— Триденний курс для українців. За згодою міністерства освіти Кураторія ЛШО уряджує у Львові триденний курс для учителів української мови в державних і приватних гімназіях та семінаріях. На цей курс (від 26.—28. травня) складаються прелекції університетських професорів та учителів середніх шкіл і прикладові лекції. Пп. Учителі, що бажають узяти участь у тому курсі, мають до 22. ц. м. надіслати згодошення до Кураторії (відділ учительських семінарів) і додати, чи рахують нічліг у бурсі.

— Загальні Збори Українського Допомогового Комітету в Берліні відбулися з кінцем мин. місяця при співучасті всіх активних членів Комітету. Після вислухання звідомлення з до-теперішньої діяльності Комітету, що вже від 6 років займається уділованням правної допомоги українцям з Галичини, уділено уступаючому виділові абсолюторію і вибрано його на-ново з тим, щоб новий виділ у порозумінні з „Українською Громадою“ заініціював справу організації усієї української еміграції в Німеччині, а зокрема звернувши пильну увагу на наших сезонних емігрантів, яким потрібна докочне відповідна культурна допомога. В склад нового виділу входять пп.: д-р Зенон Кузеля — І. голова, парох о. д-р Петро Вергун — урядуючий секретар. Варто ще згадати, що цей комітет, зареєстрований судово як звичайне товариство, має майже 600 членів, здебільшого хліборобських робітників, що переважно вже довгий час перебувають у Німеччині.

— Маніфестаційний страйк авт та автобусів відбувся вчора, в понеділок 18. ц. м., в цілій Польщі. Проголосили той страйк власники авт та автобусів від год. 7. рано до 24. вночі на знак протесту проти надмірних оплат на т. зв. дороговий фонд. Львів прилучився солідарно теж до маніфестаційного страйку, тому вчора ні авт ні автобусів у нашому місті на вулицях не було.

— Львівські вломники при роботі. Нема тепер дня, в якому львівські вломники не далиб знаку своєї „діяльності“. Вчора дісталися вони при допоміжі пізкопу до крамниці Германа Вебе-

КОПЕРНИК-МАРУСЕНЬКА. Того ще не було — король гумору

Гарольд Льюїс

у найновішій 16-актній говореній та звуковій революційній комедії, п. н.

Гарольд, тримайся...!

Небудуйте притони в політрі, на сумі, морі і на ведичних хмародеках.

2059

ра при вул. Джеральдів ч. 11, зідки забрали чохолку і цукорки вартості ок. 500 зол. Знов же Павліна Дукар (Зигмунтовська 14) повідомила поліцію, що їй украдено з балкони два футра вартості ок. 2.000 зол. А кравець Ізраель Гертнер (Замарстинівська 1) потерпів ще більшу шкоду, бо заоді, що вломився до його робітні вночі, забрав йому різні матеріали на убрання, вартості понад 4.000 зол.

— За дівчину. В неділю 17. ц. м. прийшло на ринку в Перемишлі до бійки за дівчину між відомими авантюристами: Іваном Благутиком, одного і Володиславом та Йосифом Кохановичами з другого боку. В часі бійки Коханович поранили Благутика ножами в той спосіб, що перетяли йому бочку на шії, а потім уткнули. Благутика відвезло рятункове поготівля до шпиталю, а обох Кохановичів арештувала поліція. Стан Благутика дуже тяжкий.

— Самовбивство в Тустановичах. У Тустановичах поповнився самогубство. 86-літній старик Франц Грабовський, що втопився в ріпному відолінку в лісі, недалеко церкви св. Миколая. Причиною самогубства була нехоть до життя.

— Масове вбивство. В Юськовичах 19-літній Михайло Микевич вбив із револьвера свого шуріна Сени Германа, а жіночку Сени (а своєю сестрою) Марію тяжко ранив. Допустився цього вбивства на тлі спору з причини поділу ґрунту. Опісля вбивник поїхав залізницею до Городища Кор. та вбив 19-літню Анну Солик (в якій любився від довшого часу, а яка його не хотіла). Її опікуна Ем. Томашевського поранив також. За вбивником пустилися люди й поліція, та він застрілювався біля будки ч. 51. на залізничній шляху біля Ходорова.

— Пожежа. Дня 13. ц. м. в год. 10. передпол. вибухнула пожежа у Волиці Деревлянській, пов. Камінка Струм. Згоріло 21 господарств, разом около 60 будинок. Погорільці залишилися без даху над головою і без шматка хліба в тяжкій часі передлітку. Шкода виносить около 500.000 золотих.

— Присуд на „торговця“ залізничі й Жигмонтові коломни. В суботу закінчився у Варшаві процес проти Альф. Циняна, який „продав“ підміську залізницю, Жигмонтову коломну, „виарендував“ трамвайний віз і т. п. робив транзакції, з яких жив. Циняна засудили на 3 роки тюрми. Кубяка, який помагав Цинянові розкручувати шини, засудили на рік в'язниці.

— Бомба в Подбродзю. На стації в Подбродзю, де вже було кілька замахів, найшли бомбу. Віддали її для розгляду видельській поліції.

— Винахід чи качка? Берлінський хірург проф. Глюк був придумати спосіб як перенести голосові струни помершої особи до горла живої. Цей експеримент мав би на меті „дипіти“ в горлі голос співаків, які залежить від голосових струн. Отже Шаляпін або Пікавер співали би й по смерті не тільки в грамофоні, але й в чужій горлі. Тому, що в пресі надходять уже взакично-огірковий час, можна що звистку трактувати покищо як „морського жука“.

— Вічне перо відоме 175 літ тому. Англіська преса приносить звістку, що в однім словнику з 1754 року є вже повна дефініція нинішнього т. зв. вічного пера, а саме: перо зі срібла або міді, зроблене так, щоб в ньому було досить чорнила, яке могло би скапувати малими краплинами. Було це в часі, коли люди писали ще гусиними перами!

— Французький президент над могилами снів. Нововибраний президент Франції Думер підчас світової війни вислав до війська 4 снів і всі чотири згинули в боротьбі з німцями. Тепер, коли на днях Думера вибрали президентом, він зара-же пішов зі своєю жінкою над спільну могилу своїх снів і довго молився за них. Як бачимо, французькі політики зміли бути патріотами не лиш на словах, але не жаліли для вітчини навіть своїх снів і то аж чотирих. У нас не все воно було так. Не dico, що Франція побідила у війні й обєднала свої землі.

— Шпиталь для залюблених. Відомий французький лікар нервових недуг і недуг мозку, психіатр д-р Мартен доказав статистично, що найбільше вбивств, самогубств і всяких злочинів виконують залюблені особи. Цей лікар твердить, що таких залюблених злочинців не треба замикати до арешту, але до лічниці так як нервово хворих. Він справді вдумав нові способи лікувати „залюблених варятів“, як це він називає і йому вдалося вилічити багато своїх пацієнтів так радикально, що ті особи, які у любови хотіли себе застрілити

або застрілити дівчину, чи то суперника, вийшовши з лічниці, сміялися зі своїх злочинних замислів, з улюблених жінок та ставали нормальними людьми.

— Криваві вибори в Єгипті. Підчас виборів до парламенту прийшло 14. ц. м. до великих заворушень, підчас яких а самім Каїро згинуло 19 осіб. Юрба спалила кілька автомобілів та поранила 12 поліцаїв.

3 судової салі.

ПРОЦЕС ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО УВО В СТРИЮ.

(Від нашого кореспондента.)

Перед стрийським судом присягних розпочався в понеділок 18. ц. м. процес проти вісьмох молодих українців, обвинувачених у приналежності до УВО. Акт обвинувачення, який прочитано на розправі, говорять: Петро Рішка, 19-літній учень торговельної школи, родом з Дуліб, Олександр Боднар, робітник з Перегінська, Роман Лебідович, учень VIII. кл. гімназії, родом з Городища, пов. Тернопіль, Степан Грушак, 19-літній торговельний помічник, родом зі Стрия, Василь Янух, учень VIII. кл. гімназії, зі Стрия, Степан Луцик, 24-літній торговельний помічник зі Стрия, Юліан Найда, 22-літній торговельний помічник, родом з Курник, пов. Перемишль і Юліан Іванчук, 19-літній гімназист зі Стрия, обвинувачені в тому, що в 1930 році приступили до УВО, яка стареться організувати акти терору та саботажу з метою відірвати Сх. Галичину (Малопольщу) від Польщі і створити незалежну Українську Державу шляхом викликання домашньої війни в польській державі, чим усі підсудні виконали злочин головної зради (§ 58 ц. і 59 б. кримінального закону).

Докази вини: Слідство виказало, що УВО, стараючись шороку 1. листопада організувати українську маніфестацію проти Польщі і викликати за кордоном опінію, начебто український нарід бореться далі і хоче визволитися з під польської владі, уклала 1. листопада 1930 р. на стрийській кладовищі на могилах українських воєнків провокуючу демонстрацію, яка обурила спокійне польське населення. Того дня кількаох українців, між ними Рішко, Іванчук, Боднар і Грушак, переходячи біля могили польського воєнки, плювали на ту могилу і дефілювали перед тією могилою, насміхаючись у цинічний спосіб.

Поліцаї Лянь і Віхоть, сховавшись за куші, бачили це й арештували Рішку, як ватажка тієї групи. При ревізії в домі Рішки найдено лист до брата в Америці, в яким Рішко чорними барвами малює положення українців під Польщею, згадує знущання над українцями і тенденційно повідомляє американських братів, що в Польщі гине в тюрмах 200.000 синів України. Далі тайні інформації поліції виказали, що Рішко бере участь у тайних нарадах і сходинах УВО. При другій ревізії в Рішка сконфіскували заборонений тризуб і пісню „Не пора проклятим ляхам служити“.

Тепер вже було безсумнівно річю, що Рішко належить до УВО, до чого він, по короткім ваганні, признався, обороняючи себе тим, що до УВО вступив його Олександр Боднар, який і запрягнув його та намовляв тими словами: „Українці не сміють безчинно сидіти, тому треба шукати „файних хлопців“ та творити боеву організацію“. Хлопці найшлися і вони сходились над рікою Стрием, де відбувалось і запряження тих хлопців на револьвер. Командантом п'ятки УВО був Боднар. Лебідович мав викладати п. з. „Катехизм українського державника“. Першим обов'язком „п'ятки“ було підпалити павільон „Звізнаку Штеттінського“ та вагони на залізничі. Лебідович заперечив, начеб належав до УВО, але признався, що викладав товаришам „катехизм українського державника“. Так само Янух до нічого не признався. Не признався також ні Грушак ні Найда ні Луцик, але звинуватили Рішка в доказом їх вини, тим більше, що Боднар пізніше теж признався, що належить до УВО, та що до його „п'ятки“ належали Рішко, Луцик, Найда і Грушак. У слідч. судді Рішко і Боднар відкидали визнання, заявляючи, що поліція їх била і тому вони признались, що належать до УВО, хоч в дійсності до УВО ніколи не належали.

Акт обвинувачення опирається також на визнаннях сімох свідків, здебільша поліцаїв та урядовців магістрату.

Обвинувачених боронять: д-р Гарасимів,

д-р Баран, д-р Луженький, д-р Калуський, радник Думин і д-р Домбчевський.
Про хід нинішньої розправи напишемо докладніше завтра.

Дописи.

ХОДОРІВ. (Шевченківське свято). В неділю 17. ц. м. відсвяткувала Ходорівщина 70-ті роковини Шевченкової смерті гарним концертом. Філія Т-ва „Просвіта“ в Ходорові постаралася про добрі мистецькі сили, так, що загальний рівень концерту був багато вищий, ніж це буває звичайно на подібних провінційних концертах. Із багатої та різноманітної програми концерту на особливу увагу заслуговує в першу чергу річеза, змістовна промова пос. С. Кузика з Рогатина, який зумів приваби із шкільно-порожних, лише фразами уквітчаних „Заповіту“, аплікуючи його на сучасне наше життя. З мистецьких сил небуденний успіх мав мішаний хор філії Т-ва „Просвіта“ а Жидачева під сродою п. Климковича. Хор цей виконав цілу низку народних пісень та композицій на слова Шевченка і треба признати, що виявився із свого задання дуже гарно. Як в інтонаційному огляді, так і щодо вірцевого зіспівання, динаміки й тінювання цей хор виконав усі точки безоганно. Оскільки диригентіві вдалося довести до того, що альтоний голосовий матеріал звучав більш культивовано, то хор філії „Просвіти“ в Жидачеві можна сміло зачислити до кращих наших хорів. Зацікавлення викликав також виступ оркестрового ансамблю з Жидачева, зложеного з 9 осіб. Ця імпровізована оркестра виконала декілька популярних композицій, між ними теж ваязку українських пісень. І хоч мистецьке виконання залишало багато чого до бажання (недостача зіграння, недодержування ритміч і нечиста інтонація), то все таки ця смілива спроба в ділянці так дуже занедбуваної у нас оркестральної музики заслуговує на признання. Свято розпочалося відспіванням Шевченкового „Заповіту“, а на закінчення подякував виконавцям програми голова ходорівської філії „Просвіти“ о. Т. Прийма, після чого всі присутні відспівали національний гимн.

ОСТРІВ. ПОВ. ТЕРНОПІЛЬ. (Концерт у честь Шевченка). В неділю, 5. травня ц. р., відбувся в Острові у просторій салі читальні „Просвіти“ святочний концерт у честь Шевченка. Погідний день дав змогу прийти кожному, хто відчував, що це небуденне свято. І громадяни Острова, а головню жіноцтво та молодь, вивили щільно велику салю. Мішаний хор під умілою управою гром. Анткова Михайла відспівав зовсім поправно кілька пісень, а деклямації поезій Шевченка робили якнайкраще вражіння. Святочну промову виголосив гром. Василь Зацьчинський з Тернополя. По відспіванню національного гимну розходилися зібрані з цього свята піднесені на душі та з твердою вірою у сповнення цих ідей, які у своїх творах голосив Шевченко. Слід замітити, що Острів — це одна з тих громад, яка від цілого ряду літ святкує пам'ять нашого національного пророка з належною шановою та пієтизмом.

СПОРТ

Сокіл IV.—Луг 3:0 (1:0).

Товариські змагання, які відбулись на площі Гасмоней, виграв заслужено Сокіл IV., для якого двоє воріт добув з гарного пробую Чорний. Треті ворота добув дебютуючий Шибик при допомозі воротаря Лугу. Дружина Лугу добре презентується, однак мало зіграно; по пильній тренінг може сподіватись гарних осягів. Склад Сокола дібраний і не треба його змінити, а дати — тільки змогу зігратися.

Коломия. Пролом—49 п. п. 4:4.

Змагання за мистецтво Б-кляси, розіграні в четвер 14. ц. м. Пролом був на цілу класу ліпший і заслугоував рішуче на перемогу. Тільки пех і стрілова анемія нападу Пролому спричинили те, що він мусів вдоволитися ремісником вислідом.

Станіславів. Гірка—Пролом 4:3 (1:3).

Змагання за мистецтво Б-кляси (17. ц. м.) вирішила у свою користь неаслужено Гірка, яка веде тепер безпаладично в мистецтвах Б-кляси станіславівської півокруги, бо на розіграних 5 змагань здобула всі 10 пунктів. Пролом вів уже в першій половині 3:1 і думаючи, що має вже запевнену перемогу, грав у другій половині так легкодушно й хаотично, що остаточно зійшов з гриша — проти аського сподівання! — переможенню. Тепер дружина Пролому з 3 здобутими пунктами опинилася на мало почесному передостанньому місці в таблиці мистецтва Б-кляси, маючи над собою: Гірку, Станіславівку. Гакошт. Ресерв II. і 49 п. п. (Коло-

мня), а за собою тільки Єдиність, що одиниця з 7 Б-класових дружин не здобула досі ні одного пункту в мистецтвах.

З діяльності УСК „Богун” у Бродях.

В суботу 9. V. відбулися змагання в копанні між дружинами УСК „Богун” (Броди) — ЗКС 43 п. п. (Броди) з вислідом 4:3 (3:1) в користь Богунів.

Дня 10. V. відбувся в Бродях біг навпростець на 3000 м. І місце здобув Добос з львівської Погоні (смукає при війську в Бродях) в часі 9.35 м., II. М. Матвійчук (Богун) 9.37 м., III. В. Лучкань 10.1 м.

В суботу 16. V. відбулися змагання в копанні між УСК „Богун” (Броди) — ЗКС „Сокуч” (Броди). Вислід 2:0 (0:0) в користь Богунів. В Богуні добрі І. Андрійшин і Гомотюк. Судивав Роман.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Ж. Куртлін: ЗГІДЛИВЕ ПОДРУЖЖА, комедія на 1. дію. Львів. Видавництво „Тетра” Бібліотека „Русалки”.

ЖУРНАЛИ.

УЧИТЕЛЬСЬКЕ СЛОВО, орган „Взаємної Помочі Українського Вчителства”. Виходить двічі в місяць, Львів 1—15. травня 1931. Ч. 9—10. Рік XIX.

MORZE, organ Ligi Morskiej i Kolonjalnej. Warszawa, maj 1931. Nr. 5.

O CZEM POWINIEN WIEDZIEĆ KAŻDY BLACHARZ, podręcznik dla blacharzy. Nakład: Biuro Rozdzielcze zjednoczonych polskich walcowników blachy cynkowej w Katowicach. 1931.

REVUE INTERNATIONALE D' AGRICULTURE, II—me partie, Bulletin mensuel de Renseignements économiques et sociaux. Rome 1931.

НОТИ.

В. Безкоровайний: ГУЦУЛКА, Гуцульський танок на штру. Золочів-Львів. Всі права застережені.

В. Безкоровайний: ПІСНЯ БЕЗ СЛІВ на фортеп'яні. Золочів-Львів. Всі права застережені.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз” платив кооперативам дня 18. травня 1931 р.: масло експортне і десертне пріма 4.50 зол. за кіло; молоко 23—25 сот.; дітра сметани 1.40 зол.; копа яєць 4.60 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Миський Театр:

Вівторок, 19. травня, година 7.30 веч.

„Бесіда в Голівуді”, оп. О. Штрауса.

Середа, 20. травня, година 7.30 веч.

„Богема”, опера Пуччіні.

Четвер, 21. травня, година 7.30 веч.

Від казки до казки”, балет Недбаля. —

Визначний вечір Ст. Фадішевського.

Театр Різноманітностей (в Нар. Домі):

Шедня „Гальо Радіо Шикаго”, песа

Порта.

Малый Миський Театр:

До п'ятниці 22. травня включно театр

замкнений.

Цирк Станевських на площі Бема

два подия представлення в год. 8.20 веч.,

а у вівторки, середи та неділі також по-

позаудовні представлення в години 4-й.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Він і його

сестра” (Вяста Буріян, Анні Ондра).

КАСІНО: Звукова малярська фільма

„Граф, п'яніца”.

КОЛЬОСЕМ: Звукова фільма „Шалена

дівчина”.

ЛЕВ: Звукова фільма „Король проша-

ків”.

МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма „Ма-

роко”.

ОДЗЯ: Звукові фільми: „На фронті

нічого нового”, „З Бирдом до Півден-

ного бігуна”.

ПАЛАС: Звукова фільма „Примхи на-

дам Помпадур” і „Хаджі Мурат”.

ПАН: Звукова фільма „Роман над Ріо

Гранде”.

ПАСАЖ: „Восиним шляхом” (Кен Мей-

вард). „Велика парада збиточників” та

додатки.

ПРОМІНЬ: „Князь Орлов”.

ФАТМОРГАНІ: „Гріх Інги” (на осн.

Стефана Цвайга).

ХИМЕРА: „Завдаток на щастя” і зву-

ковий додаток.

СТИЛЕВ: „Голубица” (Норма Таль-

медж) та виступи Бронислава Брон-

ського.

УПІХА: „Твої уста так спокушували

мене”, „Гіттай” (Род ли Рок).

Програма радіо.

Вівторок 19. травня 1931.

Варшава (1411,8) 17.45 Концерт. Бер-

лін (419) 18.00 Виступ співаки Зігріст.

Рим (441,2) 17.00 Концерт Прага (456,2)

16.30 Концерт Відень (516,4) 12.00 Кон-

церт. Будапешт (550,5) 9.15 Легка му-

зика. Харків (937,5) 15.00 Концерт. Ле-

нгград (1000) 14.00 Концерт. Москва

(1481) 12.00 Концерт.

Середа 20. травня 1931.

Варшава (1411,8) 17.45 Концерт

Штрауса, 20.15 „Нічниця Москва” Да-

вентрі (348,9) 16.30 Симф. концерт.

Відень (516,4) 20.20 „Олександр ците”

драма Раб. Тагора. Мільно (500,8) 20.45

„Гейша”, оп. Джонса. Рим (441,2) 20.50

„Турандот” оп. Пуччіні. Париж (1724,1)

21.45 „Ли нем а Антан”. Москва

(1481) 12.00, 15.00, 18.00, 19.20 Концерт.

Харків (937,5) 15.00, 20.00, 20.30 Концерт.

Львівське радіо.

Вівторок 19. травня 1931 р.

11.58 Сигнал часу 12.10, 15.20, 16.25,

19.25, 19.50, 22.15 Грамофонові плати.

15.00 Господарський комунікат. 15.30 Від-

чит. 17.15 „Личинка вартість польських

срібкових і гірничих мінеральних вод”. 17.45

Концерт. 18.45 Всесвітня 19.10 „Сутте-

стивна сила середовища праці”. 19.35

Пресовий радіофоні денник. 20.00, 22.00

Фейлетони. 20.15 Концерт і літературна

зверть година. 20.30 „Робітники й радіо”.

22.50 Ганкова музика.

Середа 20. травня 1931 р.

11.58 Сигнал часу. 12.20, 15.20, 16.35,

17.05, 19.25, 19.55, 22.35 Грамофонові

плати. 15.00 Господарський комунікат.

16.15 Авдіція для наймолодших. 16.45 Ва-

лачки іа старшою молодю. 17.15 Відчит.

17.45, 21.35 Концерт. 18.45 Всесвітня. 19.10

Рідинка скринька й біржа. 19.40 Пресо-

вий радіоденник. 20.00 Літературна ба-

лачка. 20.15 Фейлетон. 20.30 Легка му-

зика. 21.20 Музичний відчит. 22.50 Му-

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

20-літній Зїзд Товаришів, що зложили іспит зрілости в українській гімназії в Перемишлі 1911 р. відбудеться дня 25. травня ц. р. в Перемишлі. Хто з Товаришів не зголосив ще своєї участі, хай зробить це негайно на адресу: Олександр Костик, Львів, Ринок 10.

„Діло”. Збірка в год. 8-й в Катедралий церкві. — Д-р Дашкевич Роман, Костик Олександр.

Кооп. Український Театр у Львові. Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича в Станіславові.

Ходорів: 19. V. „Лялька” Прем'єра. 20. V. „Чесна Сузанна”.

Стрий: 21. V. „Жінка, що вбила”. 22. V. „Лялька”. 23. V. „Життя Парижа”. 24. V. „Чесна Сузанна”.

25. V. переїзд театральної дружини до Дрогобича на кілька вистав. Адміністрацію театру веде І. Волошук.

З прив. коед. гімназії „Рідної Школи” з правом прилюдности в Золочеві. Вступні іспити до клас II—VIII. відбудуться дня 20. червня, до І класи 30. червня ц. р. в 8. год раню. Подання вносити до дня 15. червня. З днем 1. червня відкритися приготуваний курс до І класи, який аголоситься відповідна скількість кандидатів. — Управа.

2049 2—3

Кружок „Рідної Школи” в Станіславові відкриває в день 1. IX. 1931. однорічний учительський курс для абсолютів (-ок) гімназій. Абсолютенти курсу мають першество перед абсолютентами учит. семінарії. Зголосуватися до 1. VI. на адресу: „Кружок „Рідної Школи” Станіславів, вул. Голуховського 54. 2041 2—3

Українське Природничо-Математичне Т-во в Празі влаштує в четвер дня 21. травня ц. р. в 4. год. пополудні тридцять членські збори в помешканні Т-ва, Praha II, Skolska 8. Денний порядок: 1. Дискусія на тези реферату проф. Дм. Чижевського: „З історії астрономії та астрології”. 2. Біжучі справи. — Гостям раді.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

АЛБОМ стрілецьких пісень Ярослава на фортеп'яні зі словами, коштує 10 золотих. 2012 3—10

ГОДИННИК ВАШ буде найліпше направлений у найбільшій годинничарській роботні Івана Зельтенрайха Львів, пл. Марійська ч. 5. — З провінцій просимо репаранції прислати поштою. — Старожодні жіночі годинники переробляємо на ручні. 1538

КОНЦІПІЕНТА рутинованого, обізнаного з провінційальною практикою, солідного, здібного самостійно вести канцелярію — прийме зараз адвокат Д-р Булак у Сколім. Подати умови. Неприйняті оферти без відповіді. 2047 2—3

КАГАНЦІ й реміні для псів поручає найдешевше робітня Барера, пасаж Гавсманя. 2028 1—2

КРИНИЦЯ Повідомляю, що відчинені пансіони „Зніч” (ul. Jasna) комфортабельні та „Владислава” (Aleja Litrowska) скромніший, які ведем у цьому сезони. — Кухня смачна та адоворна. Кімнати соняшні. В травні та червні ціна від 7 зол. — Софія Яблонська 2056 1—2

ДО СІТКІВКИ париські пліси, декатиза Козловська, Академічна 22. І. пов. Контора: Льва Сапіги 28. 2058 1—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОПЕРАТОР

Д-р Д. САССОВЕР ординує в недугах хірургічних. Лікування життєвих

Львів, КОЛЛОНТАЯ 7. Тел. 38—51. 1953 8—30

МАНЯВА коло Солотвини.

Вілля ясна, положена в адоворім місці при головнім гостинці над річкою, трифронтна, поверхова, з 2-ма кухнями і яринним городом зараз до винайму на рік або на сезон. — Софія Кейван. 2029 5—5

Загальні Збори

Кооператив „Український Театр” у Львові

відбудуться в понеділок дня 8. червня 1931 р. в год. 6-й вечором у саді „Українська Бесіда” вул. Рутонського, ч. 22. І. п. з таким порядком нарад: 1) Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів. 2) Звіт з діяльності, пропозиції і затвердження рахункових замкнень за рік 1930. 3) Звіт Контрольної Комісії і Абсолюторія за рік 1930. 4) Розділ чистого зиску. 5) Вибір двох членів і двох заступників членів Надзірної Ради. 6) Внески. Якби в год. 6-й не було комплекту, то в год. 7-й того самого дня в тим самим порядком нарад відбудуться другі Загальні Збори без огляду на число присутніх членів. Надзирна Рада.

„КІНО” ч. 10. вже появилося в розпродажі. Багатий зміст, гарні ілюстрації. Просимо всіх прихильників Х Музи жадати „Кіно” по всіх книгарнях та борах денників. — Адреса: Кіно, Львів, вул. Баяхарська ч. 8/І. 3—3

„Underwood” фабрично нова зол. 590.—

ЗНИЖКА ЦІН „Underwood” фабрично нова зол. 590.—

Продаємо машини до писання бюрові і подорожні нові і rebuild, а саме:

„Underwood”, „Remington”, „Smith Bros” і „Royal” по знижених цінах і на догідних умовах.

Тел. 23—11 „РОІТУР” Тел. 23—11 Львів, ЯГВЛОНСЬКА, ч. 20

Загальні Збори

Мінерального Живця „ЧЕРЧЕ”

Спільки в обм. пор у Львові відбудуться дня 27. травня 1931 р. в год. 4. поп. у саді засідань Центробанку — Львів, Ринок 10/І. з таким порядком нарад:

1. Відкриття Зборів. 2. Звіт з діяльності разом із замкненням рахунків і білансом за рік 1930. 3. Звіт Контрольної Комісії. 4. Внесення Надзірної Ради щодо по-

більшення основного капіталу через додаткові виплати давніх спільників і прийняття нових спільників. 5. Доповняючий вибір одного члена Надзірної Ради на один рік. 6. Внески і запити.

Якби згідно з постановами контракту Спільки не явилися відповідне число спільників, що репрезентували би 50 % основного капіталу, то годину пізніше відбудуться другі Загальні Збори в тім самим локалі і з тим самим порядком нарад, на яких до важности ухвал буде треба прийнятости спільників, що репрезентують 30 % основного капіталу.

Львів, дня 16. травня 1931 р. За Надзирну Раду Мінерального Живця „Черче”, Сп. з обм. пор.

Д-р Марія Панчишин, голова. Ярослав Колтунюк, секретар.

Найдешевші книжки!

Михайло Возняк

ІВ. БЕЛЕЙ і ОЛ. КОНИСЬКИЙ

До звязків Галичини з Наддніпрянщиною. — Ціна 50 сот., з почт. пересилкою 70 сот.

ШЕВЧЕНКО і КНЯЖНА РЕПІНА

Ціна 1.50 зол., на почт. перес. 50 сот.

МИКОЛА МАТІВ-МЕЛЬНИК

КРІЗЬ ДИМ і ЗГАР

Ціна 50 сот., з поштовою перес. 70 сот.

ВОЛОДИМИР ОСТРОВСЬКИЙ.

СМІХ ЗЕМЛІ

Ціна 1.50 зол., з почт. перес. 2.10 зол.

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО

Спогади І. II. і III. часть

Ціна 8.— золотих — без пересилки

АЛЬФОНС ДОДЕ

МАЦІЦЬКИЙ

Переклад із французької мови М. Рудницького. — Ціна 3.— зол., з почт. пересилкою 4.— зол.

Можна дістати в Адм. „Діло” Львів, Ринок 10. II. п. або в книгарнях.